

Posudek konzultanta na rigorózní práci Mgr. Jindřicha Pazdery
na téma
„Základní zásady trestního práva hmotného“

Zvolené téma rigorózní práce je problematikou obecnou, leč stále aktuální. V literatuře není zevrubnějším způsobem zpracována, na rozdíl od základních zásad trestního řízení. Přitom právě základní zásady mají mimořádný význam nejen pro interpretaci a aplikaci trestněprávních norem, ale též pro normotvorbu. Lze ocenit, že autor, právní praktik, cítí potřebu zabývat se tímto tématem. Na významu nabývá v posledních letech zásada subsidiarity trestní represe, která, jak se zdá, má nejen význam pro stanovení, jaké jednání má být trestným činem. Její význam se projevuje i při interpretaci znaků skutkové podstaty trestného činu, obzvláště v kontextu nového trestního zákoníku, jež je založen na formálním pojmu trestného činu.

Předkládaná práce, která čítá cca 100 stran samotného textu, je komplexním zpracováním problematiky. Není však jen prací popisnou, autor zhusta ukazuje na jednotlivých ustanoveních a jejich aplikaci v praxi, jaký význam skutečně mají. Nevyhýbá se přitom ani otázkám sporným. K nim shrnuje názory publikované v literatuře a zároveň nabízí názor vlastní. I když jsem v některých případech názoru opačného, podtrhuji, že autorovy názory jsou podpořeny odpovídající argumentací, a proto respektuji jeho právo na odlišný názor.

Rigorozant rozdělil práci do devíti kapitol, většina z nich je dále členěna. Struktura práce je logická a přehledná. Po úvodu, který je nastíněním tématu práce, následuje vymezení pojmu základních zásad trestního práva hmotného a historický exkurs. Pojednání o vztahu základních zásad a funkcí trestního práva hmotného a o systému základních zásad uzavírají úvodní výklady. Jádro práce tvoří kapitola o jednotlivých základních zásadách, které jsou rozděleny do 3 základních skupin. 1. Základní zásady ústavní úrovně, které jsou společné pro právní řád jako celek. 2. Základní zásady ústavně podmíněné, které jsou charakteristické pro trestní právo. 3. Zásady trestního práva, které jsou vyjádřeny v trestním zákoně. V další kapitole je stručný nástin rozdílů základních zásad kontinentálního a anglo – amerického práva. Autorským přínosem je kapitola o základních zásadách trestního práva hmotného de lege ferenda. Závěr práce je spíše literárním zakončením díla než shrnutím závěrů. Podoba závěru mi připomíná institut posledního slova obžalovaného. Rigorosant vyjadřuje lítost nad

(ne)fungováním morálních pravidel ve společnosti, jež s sebou nese potřebu rozšiřování právní úpravy, což vede k přetížení orgánů činných v trestním řízení. Nakonec apeluje na důsledné dodržování zásady ekonomie trestního práva.

Názory autora prezentované v práci odpovídají dostupné literatuře a judikatuře, kterou správně a v potřebném rozsahu cituje, přitom prokázal hlubší znalost problematiky, než bývá obvyklé. Stylisticky je práce na velmi dobré úrovni, netrpí závažnějšími ani četnějšími nedostatky jazykovými či písařskými.

Předložená rigorózní práce podle mého názoru splňuje (a v některých směrech i překračuje) všechny požadavky kladené na práce tohoto druhu a je bezpochyby způsobilým podkladem pro ústní obhajobu, v rámci níž by se rigorozant mohl vyjádřit k zásadě subsidiarity trestní represe vyjádřené v § 12 odst. 2 nového trestního zákoníku.

V Praze dne 8. října 2009

JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.